

УДК 027.7:[001.8+001.9]

*Наугольных С. Г.,
завідувач відділу інформаційних
технологій бібліотеки ВДПУ
ім. М. Коцюбинського*

Наукометрика & відкритий доступ - актуальні пріоритети бібліотеки ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського

У статті узагальнено досвід наукової діяльності бібліотеки університету, зокрема запровадження наукометричних методик та базових положень відкритого доступу в діяльність Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Розглянуто основні наукометричні показники, проведено огляд провідних наукометричних баз даних, проаналізовано окремі наукометричні рейтинги.

Ключові слова: наукометрія, наукометрика, наукометричні показники, наукометричні бази даних, вебметрика, рейтинг університету, відкритий доступ, інституційний репозитарій, бібліотека Вінницького педуніверситету.

*Наугольных С. Г.,
заведующая отделом
информационных технологий
библиотеки ВГПУ
им. М. Коцюбинского*

Наукометрика & открытый доступ – актуальные приоритеты библиотеки ВГПУ им. Михаила Коцюбинского

В статье обобщен опыт научной деятельности библиотеки университета, в частности введение наукометрических методик и базовых положений открытого доступа в деятельность Винницкого государственного педагогического университета имени Михаила Коцюбинского. Рассмотрены основные наукометрические показатели, проведен обзор ведущих наукометрических баз данных, проанализированы отдельные наукометрические рейтинги.

Ключевые слова: наукометрия, наукометрические показатели, наукометрические базы данных, вебметрия, рейтинг университета, открытый доступ, институциональный репозитарий, библиотека Винницкого педуниверситета.

Nauholnykh S. H.
Head of the Department of Information
Technologies the Library of the Vinnytsia
State M. Kotsiubynskyi Pedagogical University

Scientific metric & open access - topical priorities of the library VSPU name Mykhailo Kotsiubynskyi

The article summarizes the experience of the scientific activity of the university library, in particular the introduction of scientific methods and basic open access provisions in the activity of

the Vinnitsa State Pedagogical University named after Mikhail Kotsiubinsky. The basic scientometric indices are considered, the review of the leading science-computer databases is carried out, and separate scientific-mathematical ratings are analyzed.

Key words: science, scientific metrics, scientometric databases, webometric, university rating, open access, institutional repository, library of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Наукова діяльність бібліотеки нашого університету розвивається за наступними векторами:

- інформаційна діяльність в т. ч. аналітико-синтетична обробка інформаційних потоків;
- науково-допоміжна діяльність (в т. ч. он-лайн бібліографія та наукове інформування);
- формування та запровадження власних наукових та краєзнавчих проектів;
- видавнича діяльність.

Значна увага приділяється науково-методичній роботі, при цьому використовується як традиційні форми методичної діяльності так і віртуальні. На сайті бібліотеки, в розділі «Електронні ресурси» виділено окремий розділ «Методичні модулі», що включає матеріали дистанційного навчального та наукового призначення. Серед них:

- «Авторське право»: законодавство України в галузі інтелектуальної власності : короткий огляд;
- Відкритий доступ – до «Міжнародного Тижня Відкритого доступу «Відкритий, щоб»» : інформаційна добірка;
- «Наукометрія. Базова інформація» : аналітичний огляд (на допомогу науковцю);
- «Універсальна десяткова класифікація (УДК)». Історія та сучасний стан : [структура УДК : приклади індексування] та ін.

Іншим важливим напрямом віртуального інформування є моніторинг, відбір та сортування наукових Інтернет-ресурсів та організація доступу до

найважливіших з них. Так в розділі «Сайти для науковців» Інтернет-навігатора бібліотеки створені та постійно актуалізуються наступні підрозділи:

- науково-технічні та навчальні електронні бібліотеки;
- бібліотеки наукової та академічної інформації;
- наукометрія;
- міжнародні наукові конференції (представлені конференції 2018 р.);
- відкритий доступ (Інституційні репозитарії);
- спеціальні архіви дисертацій та авторефератів;
- патентні фонди;
- інтелектуальна власність;
- портали наукової періодики;
- перевірка на плагіат (академічна доброчесність).

При цьому бібліотека широко використовує методика банерного доступу до найбільш актуальних ресурсів. Зокрема, крім відомих наукометричних ресурсів (Scopus, WoS, Google-академія, «Бібліометрика української науки» банерами представлені:

- ORCID
- міжнародні рейтинги університетів світу та вебметрикс;
- онлайн транслітерація з української на англійську;
- УДК-онлайн Міжнародного консорціуму з УДК;

З переходом університетів України до рейтингової оцінки діяльності закладів вищої освіти, бібліотека активно долучилася до вивчення теми «наукометрія», за результатами дослідження складено детальний аналітичний огляд з даної тематики в вигляді презентації «Наукометрія. Базова інформація». Дану роботу розпочато в 2016 році. Вона продовжується до сьогодні і включає наступні заходи:

- аналітичні огляди для всіх факультетів ВДПУ проведено в травні-жовтні 2016 р.;
- бібліотека продовжує відбір та актуалізацію ресурсів наукометричного напрямку та організувала доступу до них через сайт (2016-2018 рр.);

- регулярно проводиться індивідуальне консультування (створено 2 консультаційні пункти (понад 100 звернень з початку 2018 р.)
- проводиться практичний супровід (*хочу виділити саме слово супровід, а не виконання даних робіт за науковців*) з формування та наповнення профілів на різних наукометричних ресурсах;
- на прохання кафедр проводяться лекції з різних питань наукометрики;
- бібліотека ініціювала проведення серії вебінарів з використання WOS для представників всіх факультетів університету.

Наш університет учасник Всеукраїнського проекту з доступу до провідних наукометричних БД. Ми отримали річний доступ до WOS.

Хочу відмітити, що дана робота проводилась в активній співпраці з науково-методичним відділом університету та під особистим контролем ректора та проректора з наукової роботи ВДПУ.

Перед тим як більш детально зупинитися на окремих положеннях аналітичного огляду з наукометрії, хочу навести деякі висновки координаційної ради Консолідованого рейтингу ВНЗ України.

Консолідований рейтинг ВНЗ України, що формується на базі: "Топ 200 Україна", показників Scopus та Вебометричних показниках сайтів ЗВО стимулював здорову конкуренцію і змагальність між університетами країни у відповідності до головних критеріїв оцінювання їх роботи.

Вихідні дані для визначення вказаного рейтингу були надані безпосередньо університетами та отримані з незалежних Web-ресурсів.

Зокрема, Міжнародна спостережна рада національного рейтингу "Топ 200 Україна" щороку проводить консультації з світовим координаторам університетських рейтингів - міжнародною організацією IREG .

Останні консультації з IREG відбулися 15 травня 2017 року в м. Бремен (Німеччина).

Учасниками засідання було зазначено, що існуючі методики мають доопрацьовуватися в напрямку оцінювання реального внеску університетів в

прогрес економіки і суспільства та бачення університетами ближчого і віддаленого майбутнього. Переважна більшість університетів, що увійшли до "Топ 200 Україна" за останні 10 років показують позитивну динаміку їх роботи. Разом з тим, до слабких місць системи вищої освіти України можна віднести її, поки що, значну ізолюваність від народного господарства країни, низький рівень інтеграції в європейський і світовий освітньо-наукові простори, малу частку науково-інноваційної роботи в навчальних планах і загальному обсязі університетської діяльності. Наступна схема відображає складові успішності

сучасного науковця (наукової установи).

Відомо, що світова практика широко використовує можливості бібліотек для активізації публікаційної активності науковців світу. Наведу приклад.

Редактори міжнародного наукового журналу Nature Research опитали майже 1000 авторів цього видання та понад 2500 авторів Springer.

85 % респондентів зазначили, що інформація про журнали важлива в процесі прийняття рішень щодо публікації результатів власних досліджень, але 48 % авторів незадоволені тими відомостями, які представлено на сайтах самих видань.

Редактори Nature Research до цього процесу долучили 225 бібліотекарів, і з'ясували, які наукометричні показники вони використовують. Встановлено, що здебільшого фахівці бібліотек спираються на такі відомі індикатори значення періодичного видання як імпакт-фактор, h-індекс, Eigenfactor. При цьому виявилось, що лише 22 % респондентів не мали відповідних знань про наукометричні показники.

З коротко зупинюсь на окремих темах аналітичного огляду з «Наукометрики». Огляд має досить значний об'єм, 80 слайдів, доступна PDF-версія з активними посиланнями на ресурси про які йдеться в огляді <http://library.vspu.edu.ua/inform/impact.pdf>.

В змісті огляду: наукометричні показники; наукометричні рейтинги; наукометричні бази даних; міжнародний науковий рейтинг та шляхи його підвищення.

На сайті бібліотеки організовано *банери доступу до:* актуального списку Українських журналів в Scopus, Web of Science (04.05.2018) сайт Open Science in Ukraine; рекомендаційного списку журналів для Інституту та факультетів університету.

Представлено ряд електронних додатків до аналітичного огляду:

- «Профіль установи в Scopus і його редагування»;
- «ISBD. Международное стандартное библиографическое описание»;
- «Могилянський протокол». Рекомендації щодо вдосконалення редакційних політик українських наукових видань відповідно до міжнародних стандартів;
- «Рекомендации EASE для авторов и переводчиков ученых статей, которые должны быть опубликованы на английском языке»;
- «Перелік наукових фахових видань України в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт».

Як бачимо об'єм інформації досить великий, тому зупинюсь лише на наукометричних показниках, наукометричних БД та рейтингових ресурсах з якими ми найбільш активно працювали.

Найбільш впливові наукометричні показники:

- Індекс цитування;
- Індекс Гірша для науковців - h-index;
- Індекс Гірша для наукових установ та окремих галузей науки - І-індекс;
- Імпакт-фактор наукових журналів - ІФ (ІФ).

Для наукових журналів часто використовують:

- ***Immediacy Index (II)*** – індекс оперативності. Показує, наскільки актуальні роботи опубліковані в науковому журналі, і як швидко про них стає відомо в світі науки;
- ***EigenFactor (EF)*** – показник впливовості наукового журналу. Враховує не лише загальну кількість цитувань журналу, а й джерела цих цитувань. При підрахунку EigenFactor цитати авторитетних видань мають значно більшу вагу, ніж цитати журналів з низьким рейтингом.

З вищеперерахованих показників найбільш впливовим вважається «Індекс цитування» (SCI) – число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних виданнях (в т. ч. електронних базах даних). Індекс цитування – виник як засіб бібліотечного пошуку, метод відстеження посилань на популярні статті.

Складові «Індексу цитувань»:

- *кількість статей* (загальна / за період) – показник наукової продуктивності;
- *сумарна кількість цитувань* – показник наукового авторитету, або впливовості
- *нормалізована середня цитованість (за весь період публікацій)* – показник наукової ефективності.

Піонер в області створення національних індексів цитування – Китай. В Тайвані, Японії, Іспанії, Сербії, Ірані, Росії, Туреччині, Польщі – сформовані національні індекси наукового цитування. Україна веде активну роботу з формування національного індексу на базі «Бібліометрики української науки» (існує ще один ресурс «Український індекс наукового цитування» на базі КПІ, проте його дані останнім часом не оновлюються). Зокрема в паспорті нашого університету основні показники обмежуються 2010-2014 рр., ВНМУ 2010-2015, ВНАУ 2010-2014 рр. ДНУ ім. В. Стуса взагалі не згадується серед ВНЗ нашого регіону.

Індекс Гірша (Хірша). Як відомо, даний індекс розраховується за спеціальною методикою. Вчений має індекс x , якщо його x статей цитуються як мінімум x разів кожна. Практично індекс виділяє найбільш цитовані публікації. I-index (установ, галузей) – розраховується за тією ж методикою, по кількості цитувань праць науковців установи. В Україні замість I-індекса частіше вживається h-індекс.

Розроблені методики розрахунків h-індексу для: вченого, групи вчених, журналу, наукової установи, країни, наукової галузі, веб-ресурсу, що має статті та цитування тощо.

Практично всі рейтингові платформи використовують h-індекс (I-індекс), для оцінки цитованості. Тому, кафедри та окремі науковці досить часто звертаються в наші консультпункти з метою визначення та рекомендацій з покращення даного показника в Google-академії.

Імпакт-фактор (ІФ або IF) наукового журналу розраховується за кількістю посилань, у конкретному році, на опубліковані в журналі статті. Розраховується за попередні 2-3 роки, в окремих випадках за 5;

- вважається, що чим вище значення Імпакт-фактору, тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу;
- нажаль для видань з гуманітарних наук Імпакт-фактор не розраховується.

Корпорацією «Томпсон» та Американським Інститутом наукової інформації видається щорічник «Звіти про цитованість журналів». У них наводяться дані про понад 7,5 тис. науково-технічних журналів майже 3,3 тис. видавців із 60 країн.

Розрахунок IF журналів у Web of Science базується на трирічному періоді. При цьому IF можна розглядати як усереднене співвідношення кількості цитувань статей у журналі протягом поточного року і загальної кількості статей надрукованих у цьому журналі за попередні два роки.

Наукометрична платформа **SciVerse Scopus** корпорації Elsevier містить понад 47 млн. реферативних записів про публікації з 18 тис. журналів. У Scopus застосовується інша методика розрахунку впливовості журналу, альтернативна імпакт-фактору, – SCImago Journal Rank (SJR) і Source Normalized impact per paper (SNIP). За SJR та SNIP визначають рейтинг журналів предметних галузей та їх вплив у певній науковій сфері досліджень.

SCImago Journal Rank (SJR), розроблений іспанською дослідницькою групою Scimago, – це рейтинг журналів, що дає можливість оцінити науковий престиж робіт учених, виходячи з кількості цитат на кожен документ. Метрика престижу (prestige metrics) оцінює журнал залежно від того, чи потрапляє він у топ-лист найбільш цитованих журналів даної галузі знань. Якість і репутація видання безпосередньо впливають на показник цитованості. Самоцитовання журналу не може перевищувати 33 %.

Авторитетні фахівці з наукометрії стверджують, що:

- у будь-якого наукового журналу без високого кількісного показника впливовості майже немає шансів потрапити до відомих наукових бібліотек світу;
- крім того, експертні комісії з присудження грантів і висування на наукові премії неодмінно звертають увагу на наявність у здобувача публікацій саме у тих журналах, що мають високий IF;
- також цей показник застосовують для оцінки існуючих напрямків розвитку науки і технологій, їх динаміки і зростання в національному та міжнародному масштабах.

Наукометрична база даних – бібліографічна і реферативна база даних, що є інструментом для відстеження цитованості наукових публікацій. В той же час сучасна наукометрична БД – пошукова система, яка формує статистику показників попиту, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій, наукової періодики, Інституційних репозитаріїв.

Серед найбільш відомих наукометричних БД:

- Scopus;
- Web of Science (WoS);
- Journal Citation Reports (JSR);
- Scimago Journal & Country Rank (SJR);
- Google Scholar;
- DOAJ;
- CiteSeerX;
- Microsoft Academic Search;

- РІНЦ;
- Index Copernicus International.

Існують галузеві наукометричні БД (наприклад PubMed).

Scopus. найбільша в світі реферативна база даних і наукометрична платформа – доступна шляхом передплати через веб-інтерфейс. За інформацією адміністрації Scopus база даних наповнюється наступними шляхами:

- індексовані Scopus журнали + результати зі списків посилань;
- веб-результати Інтернет-пошуку отримані за допомогою власної пошукової системи Scirus;
- патенти – результати з основних патентних відомств, отримані за допомогою Scirus.

За результатами аналізу ряду джерел, нами створену примірну схему можливих шляхів публікацій науковців та наукових установ в Scopus. Крім вищевказаних це:

- реєстрація в ORCID – науковців та ВНЗ;
- створення та наповнення профілів в відомих наукометричних платформах (Google-академія та ін.);
- просування наукового (их) журналу (ів) ЗВО в БД Scopus;
- публікація в журналах (БД відкритого доступу);
- формування Інституційного репозитарію ЗВО та реєстрація репозитарію в ROAR, DOAR (анонсовано створення національного репозитарію України, надіємся, що засновники будуть просувати його ресурси в міжнародну наукову спільноту);
- виступи на Міжнародних наукових конференціях анонсованих Scopus та іншими відомими науковими інституціями (тези збірників матеріалів конференцій індексуються в Scopus).

На сайті <https://www.scopus.com/> наводиться посилання на актуальний список видань індексованих в Scopus, документ .xls. Існує можливість провести

відбір за певною країною (на сьогодні опубліковано дані станом на квітень 2018 р.).

Ще один ресурс (на базі даних Scopus) – **Scimago Journal & Country Rank (SJR)** – сайт показника рівня цитованості наукових журналів та науковий рейтинг країн світу.

Web of Science (WOS) – реферативна наукометрична база даних наукових публікацій. Доступ через передплату. Діє всеукраїнський проект для ЗВО на 2017/2018 рр. Надіємся на його продовження.

Бібліотека надає допомогу науковцям університету з питань пошуку та відбору публікацій, збереження результатів пошуків, визначення індексів цитувань та h-індексу університету та окремих науковців, реєстрації та наповнення профілю науковця ResearchID. Нами сформовано окрему сторінку доступу та методичної допомоги з різних питань WOS. Нами проведено афіліацію назв та уточнення даних профілю університету в WOS.

Не буду детально зупинятися на Google-академії (Google-scholar) оскільки на сьогодні практично всі ЗВО Вінниці створюють та наповнюють профілі на даному ресурсі. Останні дані з даного процесу (425 профілів науковців ВДПУ; 26 профілів кафедр; h-index ВДПУ – 36; на даному ресурсі ми посідаємо 59 місце серед 132 ЗВО України.

Index Copernicus – міжнародна спеціалізована платформа, створена спеціалістами з Польщі, для промоції наукових досягнень та підтримки національного та міжнародного співробітництва між вченими, видавцями наукових журналів і науковими установами (ряд видань Index Copernicus індексуються в Scopus).

Працівники бібліотеки проводять відбори журналів України в цілому та науково-педагогічного профілю, зокрема та надають їх науковцям. Було виявлено факт шахрайства з використанням посилань на журнал, що перестав індексуватися в Index Copernicus.

DOAJ – Directory of Open Access Journals – міжнародний мультидисциплінарний каталог журналів відкритого доступу. З метою

просування наукових журналів університету до даної директорії проводяться ряд підготовчих дій. Серед них формування сайтів журналів, отримання ISSN, залучення міжнародних редакторів.

З метою формування сайтів наукової періодики ВДПУ використовуються вільне програмне забезпечення Open Journal System, доступ до якого надається на сайті Open Science in Ukraine. Даний сайт заслуговує на увагу т. я. він надає значний об'єм інформації, зокрема актуальні списки індексованих журналів України в Scopus та WOS.

Не буду детально зупинятися на сайті «Бібліометрика української науки», яким ЗВО Вінниці постійно користуються. Ресурс використовує для аналізу профілі в Google-академії та цитованість в БД Scopus. Зауважу лише, що даний ресурс на сьогодні є найбільш актуальний, хоча й не без претензій до оперативності (офіційно оновлюється один раз на три місяці).

Бібліотека активно аналізує найвпливовіші рейтингові ресурси України та світу; проводить аналіз та розповсюдження серед науковців університету результатів найвпливовіших рейтингів, формує рекомендаційні списки індексованих видань України.

На слайдах наведено декілька рейтингів, зокрема місця університетів України в рейтингу в Міжнародному рейтингу topuniversities (регіон Східна Європа. Центральна Азія (300 університетів)) та Міжнародний рейтинг країн та журналів світу на платформі scimagojr.com (Україна посідає 40 місце, серед країн світу, та 5 в Східній Європі). Показники рейтингу:

↓ Documents	Citable documents	Citations	Self- Citations	Citations per Document	H index
----------------	----------------------	-----------	--------------------	---------------------------	------------

Документів (в Scopus) : цитованих документів : цитати : самоцитовання : пристатейне цитування : h-індекс (найвищий h-індекс для країн світу США – 1965, в Україні – 211)

Декілька слів щодо шляхів підвищення рейтингу науковця.

Спеціалісти вважають, що участь в ORCID – робить наукове надбання науковця (установи) відомим на міжнародному рівні.

ORCID (Open Researcher and Contributor ID) – «Єдиний міжнародний реєстр вчених та наукових установ». При реєстрації:

- формується профіль науковця (є можливість експорту Google-академії та імпорту до ORCID списку публікацій науковця);
- надається унікальний цифровий ідентифікатор (ID), який забезпечує зв'язок імені вченого (наукової установи) та результатів дослідницької діяльності;
- при бажанні можна отримати QR-код для використання робіт науковця через мобільні пристрої;
 - існує можливість прив'язати ORCID до профілю науковця в WOS.

Ще один, практично обов'язковий показник – ідентифікатор **DOI** (digital object identifier) - ідентифікатор цифрового об'єкта, все частіше вимагається для публікацій автора. На слайді наведена структура ідентифікатора, що складається з префікса видавця (визначаються реєстраційним агентством (DOI Registration Agency) та суфікса цифрового об'єкта (практично вказує унікальне місце електронної публікації в світовому інформаційному просторі).

На наступному слайді узагальнено шлях підвищення індексів цитування науковців (наукових установ):

- публікація в англійськомовних журналах;
- публікація на ресурсах (репозитаріях) відкритого доступу;
- виступи (публікації) на міжнародних наукових конференціях;
- представлення матеріалів збірників на сайті інституту (наукової організації), з урахуванням вимог Google. Google індексує джерела, за власним алгоритмом: при публікації збірників наукових статей, кожену статтю потрібно публікувати окремо, або формувати повний гіпертекстовий зміст збірника);
- формування профілю ВНЗ та профілів наукових журналів ВНЗ в Google-Академії та інших вільних наукометричних платформах.

На сьогодні найбільш цитований тип публікацій – наукові огляди, тобто опис досягнень в окремій галузі (розділі) науки.

Серед ефективних шляхів й формування Інституційного репозитарію та реєстрація його в OPEN DOAR або ROAR. (директорії та реєстрі репозитаріїв відкритого доступу). Даний шлях вважається найменш затратним. Бібліотека проводить тренінги та консультування для відповідальних за ведення кафедральних репозитаріїв (складових Інституційного репозитарію ВДПУ, що формується на базі Dspace, на даний час внесено майже 3000 документів). Представники всіх кафедр пройшли навчання та самостійно формують кафедральні колекції. На сайті університету сформовано окрему сторінку доступу до Інституційного репозитарію, на якій представлено нормативні документи, вимоги до оформлення публікацій, зразки оформлення різних типів публікацій та «Інструкцію з заповнення полів» http://library.vspu.edu.ua/repozitarij/repozit/html/repozit_danni.htm.

Підсумовуючи вищесказане, можна відмітити, що публікаційна політика ЗВО сьогодні має бути орієнтована на:

- публікації в індексованих наукових друкованих виданнях (вітчизняних чи закордонних);
- Інституційному репозитарії та ресурсах відкритого доступу;
- реєстрацію в ORCID (установ та науковців);
- просування в DOAJ наукових збірників;
- формування DOI для публікацій;
- участь в грантових проектах;
- організація на власній базі та участь в Міжнародних наукових конференціях.

А успішним може вважатися той заклад вищої освіти наукова діяльність якого спрямована на досягнення конкретних практичних результатів, що стануть на користь державі та світовій науці в цілому.

Список використаних джерел:

1. Асеев Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування / Георгій Асеев // Бібліотечний вісник. – 2016. – № 2. – С.3-10.
2. Білоус В. С. Адаптація бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського до реалій цифрового простору / В. С. Білоус // Бібліотека університету на новому етапі розвитку соціальних комунікацій: Міжнародна науково-практична конференція, 1-2 грудня 2016 р., Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – С.13-18.
3. Білоус В. С. Використання метричних методів дослідження у бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / В. С. Білоус // Бібліотеки вищих навчальних закладів: досвід та перспективи, 19-21 червня 2017 р. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. – Київ ; Одеса, 2017. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/for_lib/konf-2017-1.php3?nm=0
4. Білоус В. С. Впровадження інноваційно-комунікаційних сервісів у бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / В. С. Білоус, Н. І. Лазаренко // Інформаційні ресурси, інтелектуальна власність, комунікації в освітньо-науковій та інноваційній сферах: філософсько-правові та прикладні аспекти : матеріали круглого столу. 12 травня 2017 р., м. Вінниця. – Київ : Видавничий дім АртЕК. – С.49-60.
5. Білоус В. С. Інтеграція університетської науки у світовий інформаційний простір / В. С. Білоус, Н. І. Лазаренко, А. М. Коломієць // Вісник Книжкової палати. – 2017. – №3. – С.19-23.
6. Білоус В., Лазаренко Н., Коломієць А. Університетська наука у міжнародному інформаційному просторі / В. Білоус, Н. Лазаренко, А. Коломієць // Витоки педагогічної майстерності / Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка : зб. наук. пр. – Полтава, 2017. – Вип. 19. – С. 60-66. – (Серія «Педагогічні науки»).
7. Гогунський Віктор. SCOPUS: пошук публікацій університету / В. Гогунський, О. Колесніков // Вища школа : наук.-практ. вид. – 2016. – № 2. – С. 99-101
8. Гогунський Віктор. SCOPUS: Пошук статей за прізвищем авторів / В. Гогунський, А. Білощицький // Вища школа : наук.-практ. вид. – 2015. – № 4/5. – С. 115-117
9. Гогунський Віктор. Особливості роботи в "Google Академія" / В. Гогунський, О. Колесніков // Вища школа. – 2014. – № 11/12. – С. 109-111
10. Гондарева Ірина. Підготовка наукового видання ВНЗ до входження у міжнародну наукометричну базу / І. Гондарева // Вища школа : наук.-практ. вид. – 2016. – № 2. – С. 88-98
11. Загірняк, Михайло. Наукометричні бази даних – наступний щабель розвитку чи якір для науковця / М. Загірняк, С. Сергієчко, П. Костенко // Вища школа. – 2014. – № 9. – С. 44-54
12. Колесникова Т. Бібліотека ВНЗ: відповідальність за поширення результатів наукових досліджень / Тетяна Колесникова // Вища школа. – 2014. – № 4 (118). – С. 7–26. – Режим доступу: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/2416> (дата звернення 30.06.2015).

13. Медведєва А. Вітчизняна система оцінювання результативності дослідницької діяльності наукових установ / А. Медведєва // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 11. – С. 51-52
14. Наукометрія: методологія та інструментарій / Л. Костенко, О. Жабін, О. Кузнецов, Є. Кухарчук, Т. Симоненко // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 3. – С. 25-29, с. 25.
15. Наугольних С. Г. Наукометрія. Базова інформація : аналітичний огляд (на допомогу науковцю) [Електронний ресурс] / С. Г. Наугольних, Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету ім. М . Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – Електронні текст. та граф. дані в форматі .PDF. – 85 сл. – Режим доступу: <http://library.vspu.edu.ua/inform/impact.pdf>
16. Симоненко Т. Бібліометричні системи Scopus і Google Scholar: сфери використання / Тетяна Симоненко // Бібліотечний вісник. – 2015. – № 2. – С.10-13.